

03

විශ්වවිද්‍යාලීය අධ්‍යාපනය

ආචාර්ය ඊ. ඩබ්ලිව්. අදිකාරම්

වර්තමාන මනුෂ්‍යයා ස්වකීය ජීවිතයේ එක අංශයකින් ඉතා උසස් තත්ත්වයකට පැමිණ සිටින අතර තවත් අංශයකින් එතරම් දියුණුවකට පැමිණ නැත. මේ දෙකටම ප්‍රධාන හේතුව අධ්‍යාපනයයි. මනුෂ්‍ය වර්ගයේ අනික් සියලුම ක්‍රියා මෙන්ම අධ්‍යාපනය ද සර්ව සම්පූර්ණ එකක් නොවේ. සමහර අංශවලින් අධ්‍යාපනය පුදුම දියුණුවක් ලබා ඇත. මනුෂ්‍යයා දියුණු වී ඇත්තේ අධ්‍යාපනයේ ඒ කොටස නිසා ය. මනුෂ්‍ය ජීවිතයේ එක අංශයක් පිරිහීමට පත් වී ඇත්තේ ද අධ්‍යාපනයේ එම අංශය දියුණු වී නැති නිසා යයි පිළිගත යුතුව ඇත. මේ අංශ දෙක ගැනම හැකිතාක් අපක්ෂපාත භාවයකින් යුක්තව සොයා බැලීමත් ඊට නිසි ප්‍රතිකර්ම යෙදීමත් විශ්වවිද්‍යාලීය අධ්‍යාපනයේ යුතුකමක් වගකීමක් විය යුතුව පවතී.

භෞතික ය අධ්‍යාත්මික යයි එකිනෙකට වෙනස් වූ අංශ දෙකකට මනුෂ්‍යයා බෙදීමට පුලුවන් කමක් නැත. ආහාර නොමැති කම, ජීවත් වීමට සුදුසු ගෙයක් නොමැති වීම ආදී භෞතික හේතුවලින් පෙළෙන මිනිසාට ආධ්‍යාත්මික සුවය ගැන සිතන්නට වෙලාවක් නැත. ඔහු දුක් විඳින මිනිසෙකි. එසේම කොතරම් හොඳට ආහාරපානාදිය තිබෙතත් කොතරම් හොඳ ගෙයක ජීවත් වුවත් යමෙකුගේ සිත නොසන්සුන් නම් නොයෙකුත් කරදරවලින් යුක්ත නම් ඒ තැනැත්තා ද දුක් විඳින මිනිසෙකි. අධ්‍යාපනයෙහි පරමාර්ථය විය යුතු වන්නේ ශාරීරික වශයෙනුත් මානසික වශයෙනුත් සුවපත් වූ මිනිස් සමාජයක් බිහිකරවීම ය. එවැනි සමාජයක් බිහි කරවීමට ශක්තිය ඇත්තා වූ ද සුදුසු වූ ද ආයතනය විශ්වවිද්‍යාලයයි. එහෙත් අභාග්‍යයකට මෙන් වර්තමාන ලෝකයේ කිසිම රටක ඇති විශ්වවිද්‍යාලයකින් එම කාර්යය සතුටුදායක අන්දමකින් කෙරෙන බවට සාක්ෂි නැත.

විශ්වවිද්‍යාලය වනාහි රටක තිබෙන උසස්ම අධ්‍යාපනික ආයතනය යි. රටක සිටින ඉගෙනීමට ඉතාම දක්ෂ තරුණ පිරිස සිටින්නේ ද විශ්වවිද්‍යාලයෙහි ය. එමෙන්ම නුදුරු අනාගතයෙහි දී රටේ සියලුම වගකිවයුතු තැන් ලැබීමට සිටින්නේ ද අද විශ්ව විද්‍යාලයවල ඉගෙනීම ලබන පිරිස ය. එහෙයින් විශ්වවිද්‍යාලයකින් දෙනු ලබන අධ්‍යාපනය මනුෂ්‍ය ජීවිතයේ එක අංශයක් පමණක් සකස් කරන්නක් නොව පූර්ණ අධ්‍යාපනයක් විය යුතු ය. ඉතා උසස් උපාධි ලැබූ එහෙත් වංචනික හෝ කෲර හෝ දුශ්චරිතයෙහි ගැලුණු හෝ උගතුන් දක්නට ලැබෙන්නේ ඒ අය ලත් ඉගෙනීම අසම්පූර්ණ බැවින් ය. විශ්වවිද්‍යාලීය අධ්‍යාපනය ඥාන වර්ධනයට පමණක් සීමා වී වර්ත වර්ධනය නොසලකා හැර තිබීම අභාග්‍යයකි. සැබෑ ඉගෙනීමෙන් ඥානවර්ධනයක් වර්ත වර්ධනයක් යන දෙකම එක විට සිදු වෙනවා ඇත.

පාලි භාෂාවෙහි තිබෙන “සික්ඛා” (සංස්කෘත ‘ශික්ෂා’) යන වචනය ගැන මෙහි දී යමක් කීම අවශ්‍ය ය. සික්ඛා යන වචනයෙහි තේරුම් දෙකක් තිබේ. එයින් එකක් “ඉගෙනීම” ය. අනික “හික්මීම”ය. “සික්ඛති” යනු “ඉගෙන ගනියි”, එසේම “හික්මෙයි”. ඉංග්‍රීසි භාෂාවෙහි “ඩිසිප්ලින්” (Discipline) යන්න ද මීට බොහෝසෙයින් සමාන ය. එහි ද ඉගෙනීම, හික්මීම යන අර්ථ දෙකම තිබේ.

ඉගෙනීමෙන් හික්මීම ඇති වෙනවා නොව ඉගෙනීමම හික්මීම වන්නේය. මෙය සිදු වන්නේ කෙසේදැයි දැකීමට ඉගෙනීම ඇති වන සැටින් හික්මීම ඇති වන සැටින් අප විසින් පළමුකොට තේරුම් ගත යුතු වේ.

ඉගෙනීම යනුවෙන් පොදු ජනයා අදහස් කරන්නේ ඥානවර්ධනය යි හෙවත් දැනුම වැඩිකර ගැනීම යි.

මේ අර්ථයෙන් වන ඉගෙනීමෙහි පළමුවෙනි පියවර යම්කිසි දෙයක් පිළිගැනීම යි. ඒ පිළිගැනීමෙහි අවබෝධයක් නොමැතියි. කුඩා ළමයා තම පරිසරයෙන් වචන අහුලා ගනියි. ඒ වචන ඔහුගේ මොළයෙහි සටහන් වෙයි. මුළු භාෂාවක් ඉගෙනීම සඳහා ඔහුට අත්තිවාරම වන්නේ එසේ ප්‍රඥප්ති වශයෙන් පිළිගෙන තැන්පත් කර ගත් ඒ වචන සමූහයයි. පසු කලක දී ඔහුට අලුත් වචනයක් ඇසෙයි, එසේ නැත් නම් ඔහු අලුත් වචනයක් පොතක දකියි. ඒ අලුත් වචනය ඔහු තේරුම් ගන්නේ එම වචනය තමා කලින් තැන්පත් කරගෙන තිබුණු වචනවලට පරිවර්තනය කර ගැනීමෙන් ය. නොදන්න වචන දැන ගැනීමට ආකාරාදියක් හෙවත් ශබ්දකෝෂයක් පාවිච්චි කරනවා යයි කියන්නේ මෙම ක්‍රියාවලියට ය. අන්‍ය භාෂාවක් ඉගෙන ගන්නවා යයි කියන්නේ ද අලුත් අවබෝධයක් ඇති කර ගන්නවා නොව එකම දෙයට වචන දෙකක් කියන්නට සමාර්ථ කමක් ඇති කර ගැනීම ය. එසේම භාෂා පනහක් ඉගෙන ගන්නවා යයි කියන්නේ එකම දෙය පනස් විදියකින් කියන්නට හැකි වීම ය. කලින් ඔහු එක්තරා සතෙකු හැඳින්වීමට දැන සිටියේ “බළලා” යන වචනයෙන් පමණ ය. දැන් එකට එකක් වෙනස් වචන පනහකින් බළලා හැඳින්වීමට ඔහුට පුළුවන. මෙහි දී ඔහු වචන රැස් කර ගන්නා පමණ ය. මෙහි දී ඔහුගේ ඉගෙනීම දියුණු වූවා මිස අවබෝධයේ වැඩි වීමක්වත් ගුණධර්මයක පහළ වීමක් වත් සිදු වූයේ නැත. භාෂාව සම්බන්ධයෙන් පමණක් නොව ඕනෑ ම ශිල්ප ශාස්ත්‍රයක් ඉගෙන ගැනීමෙහි දී සිදු වන්නේ ද මීට සමාන වූවකි, එනම් පිටස්තරයෙහි තිබෙන දේවල් වචනවල ස්වරූපයෙන් හෝ සංකේතවල ස්වරූපයෙන් හෝ තමාගේ මොළයේ තැන්පත් කරගැනීමකි. එවැනි ඉගෙනීමකින් කෙනෙකු වචන මට්ටමේ උගතෙකු, බහුශ්‍රැතයෙකු, විශේෂඥයෙකු, වන්ට පුළුවන. එවැනි උගත්කමින් ප්‍රයෝජන නැත්තේ නොවේ. භෞතික යයි සම්මත ජීවිතයට එය බොහෝ සෙයින් ප්‍රයෝජනවත් වන්ට පුළුවන. බාහිර ඔපයක් සහ බාහිර සුවිනිතභාවයක් ද එවැනි උගත්කමින් ඇතිවන්ට පුළුවන. එහෙත් මනුෂ්‍යයා තුළ දයාව, අනුකම්පාව, වැනි මිනිස් ගුණ එයින් හටගන්නේ නැත. එහෙයින් දයාවෙන් තොර වූ ඒ උගතා මනුෂ්‍යයාගේ විනාශය සඳහා ද තම ඥානය යොදවන්ට පුළුවන. අද ලෝකයට උගත්කම නිසා සිදු වී ඇති විපත මෙයයි.

‘සික්බා’ යන්නෙන් ප්‍රකාශ වන අනික් අර්ථය වන හික්මීම ද බොහෝ විට වරදවා තේරුම් ගෙන තිබෙන වචනයකි.

භය නිසා ඇති වන හික්මීම සැබෑ හික්මීම නොවේ. එසේ ම පෙළඹීමක් නිසා, ලාභයක් බලාපොරොත්තුවක් නිසා ඇති වන හික්මීම ද හික්මීම නොවේ. දෘෂ්ටියක් නිසා, ව්‍යාධියක් නිසා, ඇති වන හික්මීම ද හික්මීම නොවේ. එවැනි හේතුවක් නිසා ඇති වන හික්මීම තාවකාලිකය. හේතුව නැතිව ගිය විට ඒ හික්මීම ද නැතිව යන්නේය. සැබෑ හික්මීමෙහි කැඩීමක්, බිඳීමක්, පලුදුවීමක්, නැති වී යාමක්, නැත. එය ඇති වන්නේ යම් කිසි ක්‍රියාවක් අශෝභන බව, අහිතකර බව, වැරදි බව, ප්‍රත්‍යක්ෂ වශයෙන් දැකීමෙන් ය.

උගත්කම යනුවෙන් අප සාමාන්‍යයෙන් අදහස් කරන්නේ යමක් අසා, බලා, කියවා ඒ දෙය මතක තබාගැනීම ය, ඒ දෙය ගැන තර්ක කරන්ට විමසා බලන්ට නිශ්චය කරන්ට පුළුවන්කමක් ඇති කර

ගැනීම ය. කලින් සඳහන් කළාක් මෙන් ඒ ඉගෙනීම කරුණු රැස්කර ගැනීමකි. නිවැරදි දෙය මෙන් ම වැරදි දෙය ද ඒ රැස්කර ගැනීමෙහි ඇතුළත් වන්නට පුළුවන. තවද මතකයෙහි තැන්පත් වූණු දෙයක් හෙයින් ඉගෙන ගත් දෙය නිතරම පරණ ය.

කරුණු රැස්කර ගැනීමේ අපේක්ෂාවෙන් කෙරෙන මෙම ඉගෙනීමට වඩා වෙනස් වූ තවත් ඉගෙනීමක් තිබේ. ඒ වනාහි යමක් දෙස අලුතෙන් බලා එහි යථා ස්වභාවය හෙවත් ඇති සැටිය දැකීමකි. ඒ බැලීමෙහි පූර්ව නිගමන නැත. යමක යථාස්වභාවය දැකීමට පූර්ව නිගමන බාධාවකි. විද්‍යාඥයා යම් සියුම් දෙයක් දෙස අණවික්ෂ කන්තාඨියෙන් බලන්නේ පූර්වනිගමන ඇතිව නොවේ. පූර්ව නිගමනයෙන් යුක්තව බැලීම අලුත් දෙයක් සොයා ගැනීමෙහි දී බාධාවකි.

අඳුරේ ගමනක් අප යනවා යයි සිතමු. ඉස්සරහට තිබෙන දේ කිසිවක් අපට නොපෙනෙන හෙයින් අපේ ජීවිත ගමන ද අඳුරේ යන ගමනකි. මාර්ගයෙහි වළවල් තිබෙන්නට පුළුවන. ගොඩැලි තිබෙන්නට පුළුවන. කටු ගල් බොරළු ආදිය තිබෙන්නට පුළුවන, ක්ෂේමස්ථාන ද අතරින් පතර තිබෙන්නට පුළුවන. එසේම මාර්ගයෙහි නයි පොළොංගු වැනි විසකුරු සතුන් සිටින්නට පුළුවන, අභිංසක සතුන් ද සිටින්නට පුළුවන. අඳුරේ යන අපට ඒ කිසිවක් පෙනෙන්නේ නැත. අප ආධාර කර ගන්නේ අනුන් විසින් දෙන ලද ගමන් විස්තරයෙකි. හොඳ නරක, කළයුතු දේ සහ නොකළයුතු දේ යනාදි වශයෙන් අප ගුරුවරුන්ගෙන්, පොතපතින්, ඉගෙන ගත්ත දේ එම ගමන් විස්තරයයි. අප ගමන් කරන්නේ අඳුරෙහි හෙයින් එම විස්තරයෙහි අඩංගු දේ අපට ප්‍රත්‍යක්ෂ නැත. එහෙයින් ගොඩ කොතැන ද වළ කොතැන ද යි අප හිරිහැටි දන්නේ නැත. එහෙයින් ම නොයෙකුත් ව්‍යසනවලට මුහුණපාන්නට අපට සිදුවෙයි. ඉගෙනගත් හොඳ නරක අපේ ප්‍රත්‍යක්ෂයන් නොවන හෙයින්, ජීවිත ගමනෙහි දී අප නොමඟ යවන්නට ඒ මාර්ග විස්තරය හේතු වන්නට පුළුවන. මෙය වර්තමාන ලෝකයෙහි ඉතා පැහැදිලිව දක්නට තිබෙන දෙයකි. ඉතාම ඉහළට ඉගෙන ගත් අය පවා දුශ්චරිතයෙන් වෙළුණු ඉතාම පහත් ජීවිත ගත කරනු නොයෙක් විට අපට දක්නට ලැබෙන්නේත් ඇතැම් රටවල උසස් ආගමික නායකයන් පහත් කෲර මිනීමරන්නවුන් වී සිටිනු දක්නට ලැබෙන්නේත් එහෙයිනි. එවැනි ඉගෙනීමකින් මනුෂ්‍ය වර්ගයාට පිහිටක් නැත.

අඳුරේ යන විට අප අතේ එළියක් තිබෙනවා නම් මේ අවාසනාවන්ත තත්ත්වය අපට සිදු වන්නේ නැත. මේ සම්බන්ධයෙන් අපට ලබාගත හැකි එළිය වනාහි දැකීමත් සමගම හික්මීම ඇති කරවන ඉගෙනීම ය.

ඉතා කුඩා දෙයක වුව ද ඇති සැටිය අපට පෙනුනු විට ඒ දෙය සම්බන්ධයෙන් අපේ හැසිරීම සහමුලින් වෙනස් වන්නේය. බෝතලයෙහි “විස” යන ලේබලය දැකීමෙන් පසු එය අතපත ගාන්නේ කවුද? පාරෙහි තිබෙන කුණු කසළ ඇඟේ තවරා ගන්නේ සිහිය ඇති කවරෙක් ද? සත්ත්ව හිංසාවෙහි ඇති කෲරභාවය දුටු තැනැත්තා කිසි කලෙක සතුන් මරන්නේ නැත. බොරු කීම අනුන් රැවටීම, අපවිත්‍ර ක්‍රියා බැව් දකින තැනැත්තා බොරු කියන්නේ නැත, අනුන් රවටන්නේ නැත. නොකළ යුතු ඒ ඒ දේ නොකරන්නේ හයක් නිසා නොව ඒවා නොකළ යුතු බැව් පැහැදිලි නිසාය. මේ පැහැදිලි බව නියම ඉගෙනීමේ ඒකාන්තය ඵලයයි.

අප අසන, කියවන, දකින, කරන, දේ තත්ත්වාකාරයෙන් ප්‍රත්‍යක්ෂව දැකීමේ අවංක ඕනෑකම ම ඒ ඒ දේ පිළිබඳ අවධානයන් ආලෝකය දල්වා ගැනීමත් වන්නේය. සංසන්දනය කිරීමක්, විතර්ක කිරීමක්, පිළිගැනීමක් හෝ ප්‍රතික්ෂේප කිරීමක් එහි නැත. තිබෙන්නේ අවධානයන් ආලෝකයන් පමණ ය. යමක් සාරවත් ද නැතහොත් නිස්සාරද යි එම ආලෝකයට පෙනෙයි. ඔහු ඒ වූ පරිද්දෙන්

හැසිරෙයි, ඒ හැසිරීම සැබෑ හික්මීම ය. එසේ හික්මුණු තැනැත්තාගේ ජීවිතය විධිමත් ය, අහිංසක ය.

ලෝකයෙහි සාමය ඇති වන්නේ එලෙස ඉගෙනගත් හික්මුණු අය නිසා ය. විශ්වවිද්‍යාලයීය අධ්‍යාපනය විය යුත්තේ එසේ ඉගෙනීමක් හික්මීමක් එකවිට ඇතිකරවන, 'සික්ඛා' යන වචනයෙන් ඉතා හොඳින් ප්‍රකාශ වන පූර්ණ අධ්‍යාපන යයි. කරුණු ඉගෙනීමෙන් පමණක් නොව හික්මීමෙන් ද යුත් ඒ පූර්ණ අධ්‍යාපනය ශිෂ්‍යයන්ට දීමට ශ්‍රී ජයවර්ධනපුර විශ්වවිද්‍යාලය සමර්ථවේවායි ප්‍රාර්ථනා කරමි.

1979.12.13

University Education

Dr. E. W. Adikaram

Man, as we know, has made immense progress in one aspect of his life, while in another he has made no progress at all. Perhaps he has regressed. Education is the main cause for this progress as well as for this stagnation or regression.

As in all other activities of man, there is no perfection in the field of education also. It is in the aspect where education has progressed that mankind has progressed. On the other hand, man has failed where education has not progressed. It is the duty and the responsibility of University education to investigate as impartially as possible both these aspects and remedy their defects.

It is not possible to divide man into two distinct compartments as physical and spiritual. The man who does not have sufficient food to eat or a suitable house to live in, has no time to think of spiritual matters. So is the man who has all physical comforts but is tormented in mind with his problems. Both suffer, each with his own set of problems. The aim of education should be to bring about a society of human beings who are happy physically as well as psychologically. The University is the institution that is capable of bringing into being such a happy society. But unfortunately no university in any country in the world today seems to be performing this task satisfactorily.

The University is the highest educational institution in a country. The cleverest students in a country are the students in a University. Moreover, those who will occupy all the responsible positions in a country in the near future are the present university students. As such, it is essential that university education should not be fragmentary but should be aimed at developing all aspects of human life. It is because of this present incompleteness of university education that there are people of very high academic qualifications, who are deceitful, cruel or of unworthy character. It is unfortunate that university education is limited to advancement of knowledge and has neglected the development of character. True education will simultaneously bring about both advancement of knowledge and advancement of character.

In the Pali language there is the word 'sikkhā' (Sanskrit Sikshā) which deserves special mention here. This word has two meanings. One is "learning", the other is "discipline". This is very similar to the English word "discipline" which also means both learning and orderliness.

Learning itself is discipline. To understand how this happens, one has to understand how learning takes place and how discipline comes into being.

The ordinary meaning of "learning" is "advancement of knowledge". In this sense, the first step in learning is acceptance. In accepting, there is no understanding. A child picks up words from his environment. The word is registered in his brain. Such words become the foundation for the future

learning of an entire language. Later, he hears a new word or he reads a new word in a book. He learns the meaning of that new word by interpreting it in terms of words that he already knows and which he has stored up in his memory. This is also how we use a dictionary. In learning a foreign language, too, one does not get a new understanding. He only acquires the ability to use two words for the same object. What One means by saying that a person has learned fifty languages, is that he can now say the same thing in fifty different ways. Earlier he could name a certain animal only by using the word "cat". Now he says (The same thing in fifty different forms. He has acquired only words. In this process he has neither acquired any new understanding nor has it brought about in him any virtue. This is true not only in learning a language. It is equally true in the learning of any art or science. What he actually does is to bring in and store in his memory by way of words or symbols various external things. With such learning one can become at verbal level an educated person or a well-read person or a specialist. Not that such learning is useless. It has many essential uses in that aspect of life which is generally termed physical. Such learning may also bring about an external polish and an externally good demeanour but it will not bring about in a person human qualities such as kindness and compassion. Such an educated man, possessing no love or compassion, can employ his knowledge for the destruction of mankind. This is the disaster that unbalanced education has brought about in the world today.

The other meaning, namely, "discipline" of the Pali word "Sikkhā", mentioned earlier, is also often incorrectly understood.

Discipline brought about by fear, is not discipline. Similarly it is not discipline which is the result of incitement or expectation of a reward. That discipline which is the result of a belief or a practice is also not discipline. All such discipline is temporary and will fade away when the cause ceases to exist. True discipline is incorruptible. Such discipline comes into being when the ugliness, the harm, of the incorrectness of some behaviour or act is clearly understood.

As mentioned earlier, by education we generally mean the storing up in memory of what we hear, see or read and also the acquiring of the ability to reason out, to examine and to make decisions on what we have thus acquired. Such learning is only acquisition of facts. What is good as well as what is bad can be acquired. Further, as it is stored up in memory, such learning is always old.

There is another kind of learning in which there is no motive of storing up facts. That learning is to look at something afresh and understand it as it is. In that looking there is no pre-judgement. Pre-judgement is a hindrance to the understanding of what it is. When a scientist investigates something with his microscope he has no pre-judgement of what he is going to see. Such pre-judgement is a hindrance to the scientist in discovering something totally new.

When we are taking a journey in the dark we do not see what is in front of us. Our journey in life, too, is such a journey. The road may be uneven, there may be thorns and stones, there may be poisonous snakes or there may be harmless creatures. None of that is seen by us who are travelling in the dark. We are aided only by a description given by others. In the description we get from our teachers and from our books we are told what is good and what is bad and what should be done or not done. As we are

travelling in the dark, we have no first-hand discernment of what is described. The ups and downs are not seen by us, nor do we know where the poisonous snakes lie hidden. As such, we have to face many a danger in our journey. As we have no clear personal understanding of what is good and bad, the description can lead us astray. This is evident from what is happening in the world today. One often comes across even among the most educated people, those who lead immoral and degraded lives. In some countries one can see even cruel murderers among the high religious dignitaries. Such education is clearly of no help to mankind.

If, when we travel in the darkness, we have a light with us, this unfortunate situation would not arise.

The light we have in this connection is that learning which instantaneously brings about discipline.

If we perceive even a very small thing as it actually is, it radically changes our attitude to that. If one sees the word 'poison' on the label or a bottle, who will meddle with it? Who, other than the insane, will take dirt from the roadside and smear it on his body? He who has seen the cruelty of taking life, will never kill a sentient being. Similarly he who sees the ugliness of lying and deceiving will never tell a lie or deceive another. He abstains from a thing which should not be done, not because he is afraid, but because he understands clearly that it should not be done. This clarity is the immediate effect of right learning.

The very intense and earnest desire to perceive exactly as they are, what we hear, see and do, brings about attention and with it an inward clarity. In that attention there will be no comparing, doubting, accepting or rejecting. There is only attention and clarity. With that light he discerns what is true and what is false. In that light he conducts himself and that conduct is true discipline. Such a person's life is orderly and innocent.

Peace in the world will come about through such educated and disciplined people. Education in the University should be that which is so beautifully expressed in that Pali word, "Sikkhā" which produces both learning and discipline simultaneously. I earnestly hope and trust that the University of Sri Jayewardenepura will impart to the students that integrated education which is both learning and discipline.

1979.12.13